

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021-2023

(skrajne daty)

Rok akademicki 2021/2022 i nast.

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Tekstologia
Kod przedmiotu*	XIIB7
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	IPiD /Kolegium Nauk Humanistycznych/ UR
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Lingwistyki Kulturowej i Komunikacji Społecznej
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	Studia II stopnia
Profil	Profil ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok/ sem.1
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot w zakresie specjalności edytorstwo
Język wykładowy	Język polski
Koordinator	Dr hab. prof. UR Wioletta Kochmańska
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. prof. UR Urszula Gajewska, dr hab. prof. UR Wioletta Kochmańska, dr hab. prof. UR Maria Krauz

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
I		15							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
- zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość zagadnień z przedmiotów; lingwistyka tekstu, stylistyka praktyczna, leksykologia i leksykografia, gramatyka opisowa, kultura języka.
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**3.1 Cele przedmiotu**

C1	Omówienie teorii (tekstologia językoznawcza), struktury i pragmatyki tekstu językowego. Omawiane są różne poziomy organizacji tekstu jako całościowo zorganizowanego znaku: delimitacja tekstu, wykładniki spójności, funkcja, intencja oraz globalna semantyka.
C2	Analiza zagadnień związanych z operacjami na tekście: streszczanie, plan tekstu, przygotowanie indeksów, aneksów.
C3	Omówienie struktury wybranych wzorców gatunkowych tekstów stanowiących paratekst książki: dedykacja, nota wydawcy, biogram

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/-ka ma pogłębioną wiedzę o tekście jako całościowo zorganizowanym komunikacie. Identyfikuje granice tekstu, jego funkcję, intencję oraz globalną semantykę.	K_Wo1
EK_02	Student/-ka zna szczegółowo terminologię specjalistyczną wykorzystywaną w obrębie nauk o tekście	K_Wo2
EK_03	Student/-ka potrafi wskazać środki więzi tekstowej w różnych typach tekstu. Rozróżnia działania na tekście i ma wiedzę o wzorcach gatunkowych tekstów stanowiących paratekst książki: biogram, nota wydawcy, dedykacja.	K_Uo1
EK_04	Student/-ka Student/-ka analizuje różne typy tekstów, klasyfikuje językowe wykładniki spójności, ocenia kompozycję tekstu, interpretuje jego granice. Krytycznie ocenia wskazane teksty, a także potrafi przeprowadzać działania na tekście (w tym sporządza plany tekstu i różne rodzaje streszczeń).	K_Uo2
EK_05	Dzięki umiejętności tworzenia różnych typów tekstów student/-ka sprawnie komunikuje się z innymi. Docenia wartość słowa pisanego i ocenia pod kątem językowym jakość wydanego tekstu.	K_Ko3

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Główne kierunki badań nad tekstem. Tekstologia teoretyczna i stosowana. Tekstologia lingwistyczna (teoria tekstu) i literaturoznawcza (edytorstwo naukowe). Działy tekstologii stosowanej. Pojęcie tekstu, dyskursu, wypowiedzi. Tekst - całościowy komunikat. Tekst i paratekst. Pojęcie hipertekstu.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Relacja tekst – obraz. Analiza tekstów multimodalnych. Struktura podpisów pod zdjęciami w prasie oraz funkcja fotografii w tekście.
Tekst a gatunek. Definicja gatunku. Wzorzec kanoniczny, alternacyjny i adaptacyjny. Gatunki paratekstowe.
Biogram jako gatunek tekstu. Rodzaje biogramów i ich funkcje.
Nota wydawcy i jej struktura. Ćwiczenia praktyczne.
Artykuł wstępny jako wypowiedź dziennikarska. Analiza wzorca kompozycyjnego. Redakcja własnych tekstów.
Recenzja jako gatunek naukowy, publicystyczny, dziennikarski, redakcyjny. Analiza tekstów.
Dedykacje drukowane i rękopiśmienne jako przykłady paratekstów.

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

dyskusja, w której student wykazuje się znajomością obowiązkowej i uzupełniającej literatury przedmiotu, analiza tekstów przykładowych, referaty uzupełniające wiadomości ogólne, ćwiczenie umiejętności analizy budowy tekstu, prace redakcyjne – tworzenie, analiza i poprawa tekstu

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01, EK_02, EK_03, EK_04, EK_05	Obserwacja w trakcie zajęć (dyskusja, wypowiedź indywidualna), analiza tekstów przykładowych (forma ustna i pisemna), ćwiczenia praktyczne – prace redakcyjne – tworzenie, analiza i poprawa tekstu.	Ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
Student/-ka nie potrafi zdefiniować tekstu i dyskursu, nie identyfikuje granic tekstu, jego funkcji, intencji oraz globalnej semantyki.	Student/-ka zna terminologię związaną z tekstem i dyskursem, identyfikuje granice tekstu.	Student/-ka zna terminologię związaną z tekstem i dyskursem, identyfikuje granice tekstu, funkcje, znaczenie.	Student/-ka zna dobrze terminologię związaną z tekstem, wypowiedzią i dyskursem, identyfikuje granice tekstu, funkcje, intencję, semantykę w różnych typach tekstu.
Student/-ka nie ma wiedzy o działaniach na tekście i nie zna wzorców gatunkowych tekstów stanowiących paratekst książki.	Student/-ka zna działania na tekście i zna wzorzec gatunkowy jednego tekstu stanowiącego paratekst książki.	Student/-ka zna działania na tekście i zna wzorzec gatunkowy dwu tekstów stanowiących paratekst książki.	Student/-ka zna działania na tekście i zna wzorce gatunkowe tekstów stanowiących paratekst książki: biogram, nota wydawcy, dedykacja.
Student/-ka nie potrafi sporządzić planu tekstu, streszczenia.	Student/-ka potrafi sporządzić plan tekstu naukowego oraz jego	Student/-ka potrafi sporządzić plan werbalny, nominalny i	Student/-ka potrafi sporządzić różne rodzaje planów tekstów naukowych, publicystycznych,

	streszczenia.	mieszany tekstu naukowego i przedstawić jego abstrakt.	literackich oraz przygotować streszczenia.
Student/-ka nie tworzy i nie ocenia krytycznie tekstów znajdujących się na okładkach książki.	Student/-ka umie omówić i ocenić krytycznie jeden tekst znajdujący się na okładkach książki.	Student/-ka umie zredagować i ocenić krytycznie jeden tekst znajdujący się na okładkach książki.	Student/-ka umie zredagować i ocenić krytycznie teksty znajdujące się na okładkach książki: biogram, notę wydawcy, dedykację.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	35
SUMA GODZIN	55
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa (wybrane fragmenty):</p> <p>J. Bartmiński, S. Niebrzegowska-Bartmińska, <i>Tekstologia</i>, Warszawa 2009.</p> <p>J. Bartmiński, <i>Streszczenie w aspekcie typologii tekstów</i>, w: <i>Typy tekstów. Zbiór studiów</i>, red. T. Dobrzyńska, Wrocław 1992.</p> <p>A. Duszak, <i>Tekst, dyskurs, komunikacja międzykulturowa</i>, Warszawa 1998.</p> <p>M. Krauz, <i>Recenzja z okładki książki naukowej – struktura, treść i funkcje</i>, w: <i>Działania na tekście. Przekład – redagowanie – ilustrowanie</i>, red. S. Niebrzegowska-Bartmińska, M. Nowosad-Bakalarczyk, T. Piekot, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2015, s. 143-158.</p> <p>M. Krauz, <i>Incipity biografii – konwencja czy gra z czytelnikiem?</i>, „SŁOWO. Studia językoznawcze”, nr 8/2017, s. 90- 103.</p> <p>M. Krauz, <i>Relacja tekst – obraz. O podpisach pod zdjęciami w prasie – struktura, funkcje, składnia</i>, [w:] <i>Współczesne Media. Gatunki w mediach. Prace dedykowane Profesor Marii Wojtak</i>, t. 1: Zagadnienia teoretyczne. <i>Gatunki w mediach drukowanych</i>, red. I. Hofman, D. Kępa-Figura, Lublin 2017, ISBN: 978-83-7784-967-5, s. 447-464.</p> <p>I. Loewe, <i>Gatunki paratekstualne w komunikacji medialnej</i>, Katowice 2007. [rozdziały: pojęcie paratektstu,</p>

nota wydawcy i jej gatunki alternacyjne]

A. Wilkoń, *Spójność i struktura tekstu*, Kraków 2002. [językowe wykładniki spójności tekstu]

U. Żydek-Bednarczuk, *Wprowadzenie do lingwistycznej analizy tekstu*, Katowice 2005.

B. Witosz, *Zarys genealogii lingwistycznej*, Katowice 2006 [rozdziały: pojęcie gatunku; biogram i jego odmiany].

Literatura uzupełniająca:

J. Bartmiński (red.), *Współczesny język polski*, Lublin 2001.

J. Bartmiński, B. Boniecka (red), *Tekst. Problemy teoretyczne*, Lublin 1998.

J. Bartmiński, B. Boniecka (red), *Tekst. Analizy i interpretacje*, Lublin 1998.

R. A. de Beaugrande, W. U. Dressler, *Wstęp do lingwistyki tekstu*, Warszawa 1990.

B. Boniecka, *Lingwistyka tekstu - teoria i praktyka*, Lublin 1999.

T. Dobrzyńska, *Tekst*, Warszawa 1993.

M. Krauz, S. Gajda (red.), *Współczesne analizy dyskursu. Kognitywna analiza dyskursu a inne metody badawcze*, Rzeszów 2005.

R. Loth, *Podstawowe pojęcia i problemy tekstologii i edytorstwa*, Warszawa 2006.

K. Ożóg, M. Krauz (red.), *Składnia, stylistyka, struktura tekstu*, Rzeszów 2002.

J. Sławiński, *Teksty i teksty*, „Teksty” 1972, nr 1.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej